

Foreldrebetaling i barnehager, januar 2023

TALL

SOM FORTELLER

RAPPORTER / REPORTS

2023/16

Randi Johannessen

I serien Rapporter publiseres analyser og kommenterte statistiske resultater fra ulike undersøkelser. Undersøkelser inkluderer både utvalgsundersøkelser, tellinger og registerbaserte undersøkelser.

© Statistisk sentralbyrå

Publisert: 25. april 2023

ISBN 978-82-587-1716-1 (trykt)

ISBN 978-82-587-1717-8 (elektronisk)

ISSN 0806-2056 (trykt)

ISSN 1892-7513 (elektronisk)

Standardtegn i tabeller	Symbol
Ikke mulig å oppgi tall Tall finnes ikke på dette tidspunktet fordi kategorien ikke var i bruk da tallene ble samlet inn.	.
Tallgrunnlag mangler Tall er ikke kommet inn i våre databaser eller er for usikre til å publiseres.	..
Vises ikke av konfidensialitetshensyn Tall publiseres ikke for å unngå å identifisere personer eller virksomheter.	:
Desimaltegn	,

Forord

Siden 1992 har Statistisk sentralbyrå (SSB) gjennomført en undersøkelse av foreldrebetalingen for fulltidsopphold i kommunale og private barnehager. Frem til og med 2006 ble tall for foreldrebetalingen publisert to ganger i året, basert på tall for henholdsvis januar og august. Fra 2007 ble undersøkelsen lagt om til en årlig undersøkelse basert på tall per januar. Fra 1992 til 2008 ble resultatene presentert i serien Notater, og fra 2009 i serien Rapporter.

Arbeidet med rapporten har vært finansiert av Barne- og Familiedepartementet, senere Kunnskapsdepartementet (KD), og er nå finansiert av Utdanningsdirektoratet (Udir). Formålet med undersøkelsen er å kartlegge nivået på og betalingsregler knyttet til foreldrebetaling i barnehager. Undersøkelsen omfatter fra og med 2016 en totaltelling av kommunale og private barnehager basert på tall fra Udirs rapporteringsportal BASIL. Seksjon for prisstatistikk har stått for gjennomføringen av undersøkelsen med Randi Johannessen som ansvarlig for analysen av resultatene i denne rapporten.

Statistisk sentralbyrå, 25. April 2023

Lasse Sandberg

Sammendrag

Statistisk sentralbyrå (SSB) gjennomfører en årlig undersøkelse av foreldrebetalingen for fulltidsopphold i private og kommunale barnehager. Undersøkelsen er nå basert på en totaltelling av barnehagene i landet, samt detaljert rapportering fra alle landets kommuner.

1. mai 2015 ble det innført en ny nasjonal ordning for foreldrebetalingen i barnehager. Denne ordningen skal sikre at ingen husholdninger bruker mer enn 6 prosent av deres samlede inntekt på en barnehageplass, opp til en gitt maksimalsats. Fra januar 2023 er denne maksimalsatsen satt til 3 000 kroner. Ordningen gjelder for både private og kommunale barnehager.

Per januar 2023 var gjennomsnittlig månedlig betaling, inkludert friplasser, 2 539 kroner for en barnehageplass. I tillegg krevde barnehagene inn i gjennomsnitt 354 kroner per barn for å dekke kostpenger og andre utgifter. I gjennomsnitt krever private barnehager inn mer kostpenger og andre tilleggsutgifter enn kommunale barnehager.

Et års fulltidsopphold i norske barnehager inkludert kostpenger og andre tilleggsutgifter kostet på landsbasis i gjennomsnitt 31 832 kroner i januar 2023. Dette er knappe 7 prosent lavere enn på samme tidspunkt i 2022. Nedgangen skyldes blant annet redusert maksimalsats for en barnehageplass.

Abstract

Statistics Norway produces an annual report on household payments for a full-time place in public and private kindergartens in January each year. The report is based on a census of all kindergartens in Norway, as well as detailed information from all municipalities in Norway.

On the 1st of May 2015, a new national policy for household payments for kindergarten was put into effect. The policy ensures that no household pays more than six per cent of their total gross annual income for a kindergarten place, up to a given maximum rate. As of January 2023, the maximum rate was set to NOK 3 000. The policy regulates public and private kindergartens equally.

In January 2023, the average Norwegian household paid NOK 2 539 for a kindergarten place. Furthermore, the kindergartens collected on average NOK 354 per child to cover food and other expenses. On average, privately owned kindergartens collect more fees for food and other expenses than public kindergartens.

The mean annual payment for a full-time place in Norwegian kindergartens, including food and other costs, was NOK 31 832 as of January 2023. This is around 7 per cent lower than in January 2022, among other due to maximum price is set by the Norwegian Parliament (Stortinget).

Innhold

Forord	3
Sammendrag	4
Abstract	5
1. Generelt om undersøkelsen	7
1.1. Bakgrunn	7
1.2. Ny nasjonalordning for foreldrebetaling	7
1.3. Fra KOSTRA til BASIL	8
1.4. Om beregningene	9
1.5. Generelle merknader	9
1.6. Definisjoner	10
2. Deskriptiv statistikk	11
2.1. Barnehager	11
2.2. Kommuner	11
3. Resultater	13
3.1. Gjennomsnittssatser	13
3.2. Kostpenger og andre tillegg.....	14
Referanser	16
Vedlegg A: Tabeller	17
Figurregister	25
Tabellregister	25

1. Generelt om undersøkelsen

SSB har i oppdrag å gjennomføre en årlig undersøkelse av foreldrebetalingen for fulltidsopphold i kommunale og private barnehager. Fra 1992 til 2008 ble resultatene publisert årlig i serien Notater, og fra 2009 i serien Rapporter. Arbeidet med rapporten er finansiert av Utdanningsdirektoratet (Udir).

1.1. Bakgrunn

I undersøkelsen publisert til og med august 2002 ble bare uvektede gjennomsnitt brukt i beregningene. Fra januar 2003 ble de aggregerte størrelsene for kommunale og private barnehager vektet, samtidig ble det ikke lenger skilt mellom private barnehager som tok imot kommunalt tilskudd og de som ikke gjorde det. I 2007 gjennomgikk undersøkelsen en større omlegging til en totaltelling av Norges kommuner, basert på elektronisk datafangst gjennom KOSTRA (KOMMUNE-STAT-RAPPORTERING). Skjemaene til kommunene ble noe utvidet i 2007 med flere spørsmål knyttet til moderasjonsordninger og tilleggsutgifter i barnehagene. Skjema til de private barnehagene omfattet i stor grad de samme spørsmålene som det kommunene ble stilt. De private barnehagene ble trukket tilfeldig etter stratifisering på geografisk område.

I 2016 ble både rapporten og datafangsten lagt om for å fange effekten av den da nye nasjonale ordningen for foreldrebetaling. Ved å bruke data fra Udir istedenfor KOSTRA får man i tillegg til en totaltelling av landets kommuner også en totaltelling av landets om lag 5400 kommunale og private barnehager.

1.2. Ny nasjonalordning for foreldrebetaling

1. mai 2015 trådte den nasjonale ordningen for foreldrebetaling i barnehager i kraft (Regjeringen.no, 2015). Under det nye regelverket skal ingen husholdninger betale mer enn 6 prosent av sin samlede skattepliktige kapital- og personinntekt for en barnehageplass, opp til maksimalsatsen satt av Stortinget. Dette innebærer at alle kommuner nå har et inntektsgradert betalingssystem. Inntektsgrensen er fra og med 1. januar 2023 satt til 550 000 kroner som innebærer at husholdninger med en samlet inntekt som er lavere enn dette har krav på moderasjon i foreldrebetalingen. Per januar 2023 var maksimalsatsen satt til 3 000 kroner. Husholdninger må søke om å få moderasjon på bakgrunn av inntekt.

Før den nasjonale ordningen for foreldrebetaling i barnehager trådte i kraft var det i større grad opp til kommunene å velge betalingssystem. Maksimalsatsen var satt av Stortinget, og det ble stilt krav til kommunene om å tilby moderasjonsordninger for lavinntektsfamilier. Dette ble enten løst gjennom inntektsgraderte betalings-systemer i kommunen, eller gjennom friplasser.

Fra 1. august 2015 ble det innført gratis kjernetid for 4- og 5-åringer fra husholdninger med lav inntekt. Denne ordningen har siden den gang blitt utvidet to ganger til også å gjelde 3- og 2-åringer, hvor utvidelsene ble innført med virkning fra henholdsvis 1. august 2016 og 1. august 2019. Gratis kjernetid innebærer at familiene har krav på 20 timer gratis barnehage i uken for disse barnene. Dersom bare de 20 timene benyttes, har barnet gratis barnehage. Inntektsgrensen for ordningen skal settes av Stortinget på samme måte som maksimalsatsen, og er fra og med 1. august 2022 satt til 598 825 kroner per år. Husholdninger med samlet inntekt under denne grensen har krav på 20 timer gratis barnehage per uke for 2-, 3-, 4- og 5-åringer, samt barn med utsatt skolestart.

Disse to nye ordningene kumulerer, slik at en husholdning med inntekt lavere enn 598 825 kroner først får moderasjon tilsvarende 6 prosent av inntekten, deretter trekkes 20 timer kjernetid i uken fra dette for 2-, 3-, 4- og 5-åringer. Eventuelle søskenmoderasjoner regnes før kjernetiden trekkes

fra. Barnehagene har fremdeles anledning til å kreve inn kostpenger i tillegg til den vanlige foreldrebetalingen.

1.3. Fra KOSTRA til BASIL

Resultatene i rapportene var før 2016 basert på elektronisk rapportering gjennom KOSTRA (KOMMUNE-STAT-RAPPORTERING) for kommunale barnehager, og papirskjema til et geografisk stratifisert utvalg for de private barnehagene. Gjennom KOSTRA fikk SSB en totaltelling av landets kommuner, og via skjema data fra rundt 200 private barnehager.

Både kommunene og de private barnehagene rapporterte priser for fulltidsplass, søskenmoderasjon, kostpenger og eventuelle tilleggsutgifter. For inntektsgraderte betalingssystemer ble priser rapportert for forhåndsdefinerte inntektsintervall. Gjennom KOSTRA ble det publisert betalingssatser på utvalgte inntektsintervall, kostpenger og informasjon om søskenmoderasjon, på kommunenivå.

Udir har i flere år innhentet informasjon om barnehager via deres egen rapporteringsportal BASIL. Gjennom denne portalen har både private og kommunale barnehager, samt selve kommunen som barnehagemyndighet rapportert. I 2015 ble rapporteringen utvidet til å samle inn informasjon som gjør det mulig å beregne gjennomsnittlige betalingssatser under den nye nasjonale ordningen. Gjennom BASIL oppnås en totaltelling av landets kommuner, samt en totaltelling av alle landets barnehager, både kommunale og private. Fra og med 2016 ble KOSTRA erstattet av BASIL som datagrunnlag for denne rapporten. Datainnsamlingen gjennom KOSTRA ble avsluttet for disse variablene, noe som harmoniserer datainnsamlingen i offentlig sektor og reduserer oppgavebyrden til kommunene som i flere år har rapportert til både KOSTRA og BASIL.

Rapporteringen i BASIL er to-delt, og informasjon fra begge nivåene benyttes i undersøkelsen. På det laveste nivået rapporterer de *individuelle barnehagene*, både kommunale og private, om blant annet

- antall barn i barnehagen,
- kostpenger som betales per måned,
- andre faste kostnader til for eksempel turer eller andre aktiviteter,
- hvorvidt barnehagen følger den nasjonale ordningen for foreldrebetaling.

Gjennom BASIL er det en fulltelling av landets rundt 5400 barnehager.

På det neste nivået rapporterer *kommunene* informasjon om

- hvorvidt kommunen følger den nasjonale ordningen for foreldrebetaling,
- antall husholdninger og barn som har fått innvilget betalingsmoderasjon og gratis kjernetid,
- moderasjonsprosent for andre og tredje søsken, samt antall som mottar dette,
- antall friplasser innvilget,
- hvor mye reduksjon i foreldrebetalingen husholdningene i kommunen har fått innvilget totalt sett.

For antall husholdninger og barn som mottar betalingsmoderasjon, kjernetid og søskenmoderasjon rapporterer kommunene på forhåndsdefinerte inntektsintervall. Med denne informasjonen kan det beregnes en gjennomsnittlig betaling i kommunen fra husholdningenes inntekt.

Spesielt gunstig er det at rapporteringen av kostpenger og andre tilleggsutgifter er flyttet til de individuelle barnehagene. For kommunale barnehager vil dette trolig gi mer presise tall enn når

rapporteringen gikk gjennom kommunen, da de individuelle barnehagene har bedre grunnlag for å svare på slike spørsmål.

1.4. Om beregningene

Kombinasjonen av nasjonal ordning for foreldrebetaling og BASIL som datakilde gir muligheter for å produsere nøyaktig statistikk om foreldrebetalingen i kommunale og private barnehager. Den nasjonale ordningen sikrer at betalings-satsene kan beregnes ut fra husholdningenes inntekt, og den nye datakilden gir et detaljert grunnlag for disse beregningene.

Kommunene rapporterer antall barn som faktisk mottar moderasjon i foreldre-betalingen, inkludert hvor mange som i tillegg har gratis kjernetid. Denne rapporteringen gjøres på forhåndsdefinerte inntektsintervall, og det beregnes en vektet gjennomsnittlig sats basert på en husholdningsinntekt i midtpunktet av intervallet. Deretter kan satsene per inntektsintervall vektet opp til en gjennomsnittlig sats for redusert betaling i kommunen, og videre opp til en gjennomsnittlig foreldrebetaling for kommunen. Hele veien kan det vektet med antall barn som faktisk mottar moderasjoner eller betaler maksimalpris.

Søskenmoderasjon kan tas inn i beregningene på det laveste nivået, for hvert inntektsintervall før kjernetiden regnes inn. For husholdninger som betaler maksimalsats regnes søskenmoderasjonen inn som en prosentandel av maksimal-satsen. Friplasser inngår også som en faktor når gjennomsnittssatsen skal regnes ut. Kostpenger og andre tilleggsutgifter fra de individuelle barnehagene vektet opp med antall barn til kommunenivå og legges på den gjennomsnittlige betalings-satsen for kommunen.

Til sist brukes summen av antall barn i barnehage per kommune som vekt for å beregne gjennomsnittlige betalings-satser per fylke og for landet totalt. Disse gjennomsnittlige satsene utnytter all informasjonen tilgjengelig i BASIL slik beskrevet.

Når vi ser på kostpenger og andre utgifter for seg så bruker vi gjennomsnittlige utgifter, vektet på antall barn i hver barnehage, summert opp til forskjellige nivå. Resultatene presenteres i kapittel 3 og i tabellene i vedlegg A2, A3, A4 og A5.

1.5. Generelle merknader

Rapporteringen gjennom BASIL er per desember 2022. SSBs undersøkelse skal ideelt måle foreldrebetaling per januar 2023. Det legges derfor til grunn at fordelingen av barn og deres husholdningsinntekt ikke avviker noe særlig mellom desember og januar. Mellom desember 2022¹ og januar 2023 ble imidlertid maksimalsatsen for et fulltidsopphold i barnehage endret, og ny maksimalpris inngår i beregningene i denne rapporten (Udir.no, 2023). De estimerte betalings-satsene antas å reflektere den faktisk betalte barnehageprisen per januar 2023, selv om rapporteringen er fra én måned tidligere.

I beregningene er det antatt at alle kommuner følger nasjonalt bestemt maksimalsats, i år 3000 kroner, med mindre annet er spesifisert eller oppdaget gjennom kontrollrutinene. En del kommuner har mer generøse ordninger for husholdninger med lav inntekt og søskenmoderasjon ut over nasjonal ordning. Enkelte opererer også med lavere maksimalpris enn nasjonalt bestemt maksimalsats. En mer generøs søskenmoderasjon og lavere maksimalsats vil fanges opp i rapporten gitt at kommunene har rapportert dette². Andre ordninger, som redusert betaling for husholdninger

¹ Maksimalprisen ble satt ned i to omganger, først fra 3315 til 3050 kroner per måned fra 1. august 2022, og deretter til 3000 kroner per måned fra 1. januar 2023.

² Grunnet personvern hensyn er kommentarfeltet nå utelatt i filene som SSB mottar. Det er dermed noe mer vilkårlig om SSB fanger opp maksimalsatser og andre ordninger som avviker det som er nasjonalt fastsatt.

med lav inntekt som går ut over de nasjonale reglene er ikke tatt med i beregningene. Dette er en svakhet ved at estimerte gjennomsnittssatser ikke nødvendigvis gjenspeiler faktiske gjennomsnittssatser i kommunene som har denne type ordninger.

1.6. Definisjoner

Undersøkelsen måler månedssatser for fulltidsopphold på 41 timer eller mer per uke.

Kjernetiden regnes som 20 timer gratis barnehage per uke. I beregningene antas det at samtlige barn med gratis kjernetid betaler for de resterende 25 timene av en barnehageuke.

Tilleggsutgifter er utgifter for ulike turer/aktiviteter eller materiell som i mange tilfeller kreves utover selve oppholdsbetalingen og kostpenger.

Årsbetalinger er konsekvent beregnet for 11 betalingsterminer.

Friplass er det som kommunene til enhver tid definerer som friplass. Den kan gis gjennom kommunens regulære betalingssystem, eller gis gjennom sosialkontor o.l.

2. Deskriptiv statistikk

I dette kapitlet oppsummeres den to-delte rapporteringen gjennom BASIL for de private og kommunale barnehagene (2.1) og kommunene (2.2).

2.1. Barnehager

Sett bort i fra barnehager uten barn³ inneholdt uttrekket fra BASIL per januar 2023, 5332 barnehager, derav 2587 kommunale og 2745 private. Rundt 97 prosent av kommunale og private barnehager oppgir at betalingen tilsvarer den fastsatte maksimalprisen. Av barnehagene som ikke følger maksimalprisen, har litt over 82 prosent en foreldrebetaling under den fastsatte maksimalprisen. Kun 24 barnehager rapporterer betaling over maksimalpris – alle disse er private barnehager. Av disse 24 barnehagene svarer 2 at prisen er høyere grunnet fare for nedleggelse av økonomiske årsaker, 3 at kvaliteten på barnehagetilbudet ellers vil rammes, og 6 oppgir spesielle aktiviteter som årsak.

Tabell 2.1. Oversiktsdata barnehager, private og kommunale. Antall

Med i undersøkelsen	2587	2745	5332
Foreldrebetalingen tilsvarer fastsatt maksimalpris	2519	2659	5178
Nei, under	66	45	111
Nei, over	0	24	24
Over grunnet fare for nedleggelse	0	2	2
Over grunnet kvalitet	0	3	3
Over grunnet spesielle aktiviteter	0	6	6
Over grunnet annet	0	0	0
Krever inn kostpenger i tillegg	2568	2647	5215
Krever inn andre tilleggsutgifter	40	159	199

Kilde: BASIL

Etter forskriften om foreldrebetaling kan barnehagene kreve inn kostpenger utover det som er satt som maksimalsats, og 98 prosent av barnehagene gjør dette. Vektet med antall barn i barnehagen krever kommunale barnehager inn gjennomsnittlig 307 kroner i kostpenger per barn. Tilsvarende tall for private barnehager er 401 kroner i gjennomsnitt per barn.

I tillegg krever noen barnehager inn utgifter utover selve oppholdsbetalingen og kostpengene. Det kan være utgifter til utflukter, ulike aktiviteter o.l. Knappe 4 prosent av barnehagene opplyser at de krever inn betaling for å dekke slike utgifter.

2.2. Kommuner

Datagrunnlaget fra BASIL inneholdt rapportering fra alle 356 kommuner. Av alle kommuner er det tre kommuner som rapporterer at de ikke følger det nasjonale minstekravet til redusert foreldrebetaling. I tillegg avdekker kontrollrutinene at en fjerde kommune har maksimalsats vesentlig lavere enn den nasjonalt fastsatte.

Forskriften om foreldrebetaling i barnehager slår fast at alle kommuner skal tilby minst 30 prosent søskenmoderasjon for barn nr. 2 og minst 50 prosent for barn nr. 3 eller flere. Alle kommuner rapporterer at de følger denne ordningen eller at de har ordninger som går utover minimumskravet med høyere søskenmoderasjoner. Videre har enkelte kommuner mer generøse ordninger for

³ Dette omfatter såkalte åpne barnehager. Åpen barnehage er et tilbud til barn og voksne sammen. Barna kommer til barnehagen med en av foreldrene eller en annen omsorgsperson som er til stede og har ansvar for barnet mens det er i barnehagen.

husholdninger med lav inntekt. Vi finner at tre små kommuner har innført gratis barnehage de siste par årene.

71 kommuner har innvilget friplasser grunnet lav inntekt, 82 kommuner har innvilget friplasser gjennom andre tjenester (som for eksempel barnevern, asylordninger o.l.), mens 54 kommuner opplyser at det også finnes andre ordninger for reduksjon i foreldrebetalingen i kommunen. Tallene står i vedlegg A1.

3. Resultater

I dette kapitlet forsøker vi å gi et best mulig bilde av foreldrebetalingen slik den var per januar 2023. Her brukes all tilgjengelig informasjon fra BASIL til å gi et så presist estimat som mulig på den gjennomsnittlige foreldrebetalingen, basert på beregningsmetoden beskrevet i kapittel 1.4. I tillegg ser vi på endringene fra året før.

Vi ser også nærmere på kostpenger og andre tilleggsutgifter og utviklingen i disse fra 2022 til 2023, samt forskjeller mellom private og kommunale barnehager.

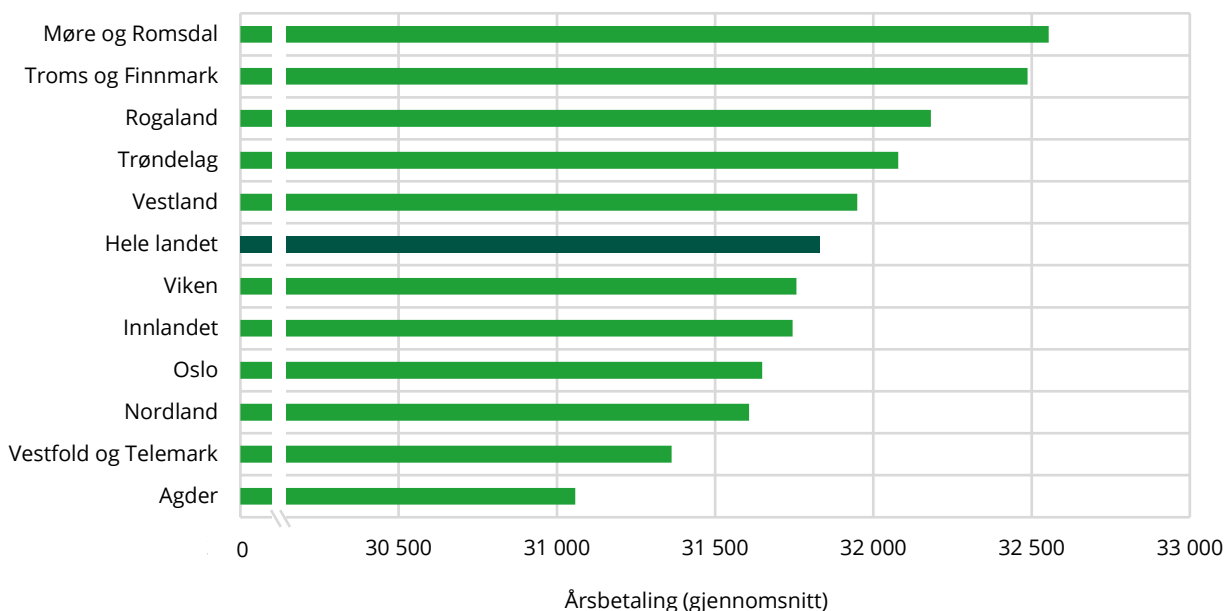
3.1. Gjennomsnittssatser

I januar 2023 betalte en gjennomsnittlig husholdning 2 539 kroner per måned for en barnehageplass. I tillegg ble det på landsbasis krevd inn gjennomsnittlig 352 kroner i kostpenger og 2 kroner i tilleggsutgifter per måned⁴. Dette vil si at det en gjennomsnittlig husholdning betalte for en barnehageplass per måned totalt var 2 894 kroner. Med 11 betalingsterminer i året tilsvarer dette en årsbetaling på 31 832 kroner på landsbasis i private og kommunale barnehager.

I beregningen av gjennomsnittssatsene er det tatt hensyn til betalingsmoderasjon grunnet lav inntekt, gratis kjernetid, søskenmoderasjon og friplasser. Det er hele veien vektet med antall barn som faktisk mottar de forskjellige moderasjonene.

Som figur 3.1 viser var årsbetalingen lavest i Agder og høyest i Møre og Romsdal, med en gjennomsnittlig beregnet årsbetaling på henholdsvis 31 058 og 32 554 kroner. Forklaringen til den noe lavere årsbetalingen for et barn i Agder kan blant annet forklares med at fylket har den høyeste andel av barn som mottar moderasjoner sammenlignet med andre fylker. En tabell som viser gjennomsnittlige betalingssetser på fylkesnivå, er gjengitt i vedlegg A2.

Figur 3.1 Gjennomsnittlig årsbetaling for et barn etter fylke. Alle barnehager, januar 2023. Kroner

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

⁴ Beløpene i rapporten er avrundet til nærmeste krone. Man vil derfor kunne se avrundningseffekter i form av tall som avviker noe dersom man selv foretar beregninger basert på disse beløpene.

Betalingsattsene er beregnet for hva private husholdninger faktisk betaler for en barnehageplass. Da foreldrebetalingen er knyttet til husholdningenes inntektsnivå, vil forskjellige gjennomsnittlige satser på tvers av fylker også reflektere forskjeller i inntektsfordelingen til husholdninger med barn i barnehager mellom fylkene. På samme måte vil en endring i betalingsattsene reflektere både endringene i brutto-inntekten til barnefamilier, og kommunenes barnehageordninger. Utvidelsen av gratis kjernetid, fra og med 1. august 2019 til også å gjelde 2-åringer, har nok bidratt til å dempe oppgang i årsbetalingen isolert sett de siste årene.

På samme tidspunkt i 2022 betalte en gjennomsnittshusholdning 2 770 kroner per måned for en barnehageplass, 334 kroner i kostpenger og 2 kroner i tilleggsutgifter. En gjennomsnittlig husholdning betalte dermed 3 106 kroner for en barnehageplass i januar 2022. Med 11 betalings-terminer i året tilsvarer dette en årsbetaling på 34 165 kroner på landsbasis i alle barnehager.

Dette innebærer at en gjennomsnittshusholdning i januar 2023 betaler 6,8 prosent, eller 2 333 kroner mindre årlig enn i januar 2022. Flere årsaker kan ligge bak denne endringen. Regjeringen har totalt nedjusterte maksimalprisen fra 3 315 kr fra januar 2022 til 3 000 kr i januar 2023. Dette tilsvarer en nominell nedgang på 9,5 prosent, og ettersom de aller fleste kommunene følger nasjonalt bestemt sats vil dette ha bidratt til nedgangen i barnehagebetalingene for en gjennomsnittlig husholdning. Det som bidrar til å dempe nedgangen som følger av lavere av maksimalpris, kan være økning i gjennomsnittlige kostpenger hos kommunale og private barnehager. For kommunale barnehager har gjennomsnittlig kostpenger økt fra 292 til 307 kroner og for private barnehager har gjennomsnittlige kostpenger økt fra 376 til 401 kroner. En tabell som viser gjennomsnittlig kostpenger og andre tilleggsutgifter er gjengitt i vedlegg A5.

Endring i årsbetaling varierer noe mellom fylkene, selv om det er relativt små forskjeller. Størst endring fra januar 2023 finner vi i Møre og Romsdal, og Vestland med nedgang på 7,8 prosent i begge fylker. Rett bak finner vi Troms og Finnmark som har hatt en nedgang på 7,7 prosent, mens Agder hadde minst nedgang i årsbetalingen. Tabellen i vedlegg A3 viser endringene fra 2022 til 2023 på fylkesnivå. Merk at vi i endringstabellen har slått sammen kategoriene kostpenger og andre tilleggsutgifter. Dette fordi relativt ubetydelige endringer i andre tilleggsutgifter fører til store og misvisende prosentmessige svingninger. I nivåtabellene er de av hensyn til oversikten, holdt separat.

3.2. Kostpenger og andre tillegg

På kommunenivå er det noen store endringer i foreldrebetaling. Noe av dette kommer av at små og tilfeldige svingninger gir store relativt i mindre kommuner. Noen endringer kan også komme av svakheter i datamaterialet. Enkelte kommuner rapporterer større endringer i antall barn som er nummer to og tre, noe som burde være nokså stabil i større kommuner. Det er også tilfeller hvor man tilsynelatende har tilnærmet ikke-rapportering ett år, og mer omfattende rapportering det andre. Vi har som regel ingen mulighet til å få verifisert data, og må derfor bruke tallene som de foreligger. Gjennomsnittspriser på kommunenivå for 2023 er gjengitt i vedlegg A4.

Det kan være interessant å se på kostpenger og andre tilleggsutgifter for seg selv ettersom de ikke er direkte regulert av myndighetene, og heller ikke er direkte knyttet til husholdningenes inntekt. Vi har beregnet gjennomsnittlige kostpenger og andre tilleggsutgifter for hele landet, på fylkes- og kommunenivå, samt på eierskapsnivå.

For hele landet var summen av kostpenger og andre tilleggsutgifter 354 kr i januar 2023, en økning på 5,6 prosent fra januar året før⁵. Totalt rapporterer rundt 98 prosent av alle barnehagene at foreldrene betaler kostpenger, mens knappe 4 prosent av barnehagene rapporterer at de tar betalt for andre utgifter.

Alle fylker har en nominell økning i gjennomsnittlige kostpenger og andre tilleggsutgifter fra januar 2022. Den største økningen, 8 prosent, finner vi i Viken. I motsatt ende er Trøndelag med en økning på 2,9 prosent. Tallmaterialet viser at kommunale barnehager og private barnehager krevde inn henholdsvis 307 og 401 kroner i kostpenger per januar 2023.

Av andre tilleggsutgifter krevde kommunale barnehager for både 2022 og 2023 tilnærmet ingen tilleggsutgifter i snitt, mens private barnehager krevde inn gjennomsnittlige 1 krone for 2023 (tilsvarende i 2022 var 3 kroner). Fra og med 2018 ble spørsmålet knyttet til foreldrebetaling for andre tilleggsutgifter endret fra å omfatte månedlige beløp til årlige beløp i årets skjema. I rapporten har vi derfor beregnet månedlige beløp ved å dele oppgitt årlig beløp på rapporterte betalingsterminer per år.

I januar 2023 betalte en gjennomsnittshusholdning 3 377 kr årlig i kostpenger og andre tilleggsutgifter for et barn i kommunal barnehage⁶. Tilsvarende tall i januar 2022 var 3 212 kroner. Det gir en økning på vel 5 prosent. Husholdninger med barn i privateide barnehager betalte i gjennomsnitt kroner 4 422 i januar 2023 i kostpenger og andre tilleggsutgifter, mens de i januar 2022 betalte 4 169 kroner, altså en oppgang på rundt 6 prosent.

⁵ Merk at endringsrater er beregnet på tall med flere desimaler. I tabellene er visse tall for oversiktens skyld avrundet til heltall.

⁶ Beregningen er basert på 11 betalingsterminer i året.

Referanser

Regjeringen (2015, 1. mai): Endringer i forskrift om foreldrebetaling i barnehager - Fastsettelse av en nasjonal ordning for reduksjon i foreldrebetalingen for en barnehageplass for familier med lav inntekt <https://www.regjeringen.no/contentassets/e96fecc0c37f47b09596e55fb3b9ee8b/endringer-i-forskrift-om-foreldrebetaling-i-barnehager.pdf>

Utdanningsdirektoratet (2023, 23. mars): Foreldrebetaling for barnehageplass og moderasjonsordninger <https://www.udir.no/regelverk-og-tilsyn/barnehage/foreldrebetaling/>

Vedlegg A: Tabeller

Tabell A1 Deskriptiv statistikk, tallet på kommuner i fylket. Antall og prosent

Fylke	Med i under- søkelsen	Søsken- moderasjon på 30% eller mer for barn nr. 21	Søsken- moderasjon på 50% eller mer for barn nr. 31	Følger sats fastsatt i forskrift for foreldre- betaling ¹	Har innvilget friplasser grunnet lav inntekt	Har innvilget friplasser gjennom andre tjenester	Har andre ordninger for reduksjon i foreldre- betalingen
Agder	25	25	25	25	3	9	3
Innlandet	46	46	46	46	8	11	5
Møre og Romsdal	26	26	26	26	7	4	2
Nordland	41	40	40	40	4	8	9
Oslo	1	1	1	1	1	1	1
Rogaland	23	22	22	22	9	8	7
Troms og Finnmark	40	40	40	40	6	6	7
Trøndelag	37	37	37	37	9	11	3
Vestfold og Telemark	23	23	23	23	6	6	4
Vestland	43	42	42	42	7	7	7
Viken	51	51	51	51	11	11	6
I alt	356	353	353	353	71	82	54
I alt prosent	100	99,2	99,2	99,2	19,9	23	15,2

¹ Tre kommuner har gratis barnehagetilbud.

Kilde: BASIL

Tabell A2 Gjennomsnittlige betalingssetser, fylkesnivå. Kroner

Fylke	Gj.snitt månedlig betalte kostpenger per barn	Gj.snitt månedlig betalte tilleggsutgifter per barn	Gj.snitt månedlig betaling inkl. friplasser	Gj.snitt månedlig betaling inkl. friplasser, kostpenger og tilleggsutgifter	Årsbetaling alt inkl.
Agder	319	1	2 503	2823	31 058
Innlandet	348	1	2 537	2886	31 745
Møre og Romsdal	368	2	2 590	2959	32 554
Nordland	336	1	2 536	2873	31 607
Oslo	295	4	2 578	2877	31 649
Rogaland	379	0	2 546	2926	32 182
Troms og Finnmark	353	2	2 599	2953	32 487
Trøndelag	362	0	2 554	2916	32 079
Vestfold og Telemark	355	0	2 496	2851	31 363
Vestland	346	2	2 557	2904	31 949
Viken	380	4	2 503	2887	31 757
Hele landet	352	2	2 539	2894	31 832

Kilde: BASIL, Statistisk sentralbyrå

Tabell A3 Prosentvis endring i gjennomsnittlige betalingssetter, fylkesnivå

Fylke	Endring gj.snitt kost- og tilleggsutgifter per barn	Endring gj.snitt månedlig betaling inkl. friplasser	Endring gj.snitt betaling inkl. friplasser, kostpenger og tilleggsutgifter	Endring årsbetaling alt inkl.
Agder	7,6	-6,5	-5,1	-5,1
Innlandet	5,0	-8,5	-7,1	-7,1
Møre og Romsdal	3,9	-9,2	-7,8	-7,8
Nordland	6,9	-8,5	-7,0	-7,0
Oslo	6,4	-7,5	-6,2	-6,2
Rogaland	4,3	-8,2	-6,8	-6,8
Troms og Finnmark	3,5	-9,1	-7,7	-7,7
Trøndelag	2,9	-8,5	-7,2	-7,2
Vestfold og Telemark	4,1	-7,9	-6,5	-6,5
Vestland	4,6	-9,3	-7,8	-7,8
Viken	8,0	-8,5	-6,6	-6,6
Hele landet	5,6	-8,3	-6,8	-6,8

Kilde: BASIL, Statistisk sentralbyrå

Tabell A4 Gjennomsnittlige betalingssetter, kommunenivå. Kroner

Kommune	Fylke	Gj.snitt månedlig betalte kostpenger per barn	Gj.snitt månedlig betalte tilleggsutgifter per barn	Gj.snitt månedlig betaling inkl. friplasser	Gj.snitt månedlig betaling inkl. friplasser, kostpenger og tilleggsutgifter	Årsbetaling alt inkl.
Risør kommune	Agder	328	6	2 436	2 770	30 472
Grimstad kommune	Agder	332	1	2 580	2 913	32 044
Arendal kommune	Agder	346	3	2 437	2 786	30 646
Kristiansand kommune	Agder	269	0	2 487	2 756	30 314
Lindesnes kommune	Agder	368	1	2 563	2 932	32 253
Farsund kommune	Agder	367	0	2 651	3 018	33 202
Flekkefjord kommune	Agder	436	5	2 513	2 954	32 496
Gjerstad kommune	Agder	180	0	2 194	2 374	26 114
Vegårshei kommune	Agder	271	0	2 632	2 904	31 939
Tvedestrand kommune	Agder	343	0	2 350	2 693	29 623
Froland kommune	Agder	326	0	2 517	2 843	31 274
Lillesand kommune	Agder	413	0	2 551	2 964	32 608
Birkenes kommune	Agder	400	5	2 572	2 977	32 749
Åmli kommune	Agder	319	0	2 421	2 740	30 136
Iveland kommune	Agder	400	0	2 539	2 939	32 331
Evje og Hornnes kommune	Agder	300	0	2 296	2 596	28 557
Bygland kommune	Agder	310	0	2 341	2 651	29 158
Valle kommune	Agder	400	0	2 620	3 020	33 215
Bykle kommune	Agder	380	0	2 462	2 842	31 257
Vennesla kommune	Agder	381	10	2 525	2 917	32 084
Åseral kommune	Agder	359	0	2 616	2 975	32 720
Lyngdal kommune	Agder	324	0	2 517	2 840	31 245
Hægebostad kommune	Agder	357	0	2 765	3 122	34 342
Kvinesdal kommune	Agder	170	0	2 485	2 655	29 205
Sirdal kommune ¹	Agder	300	0	1 619	1 919	21 109
Kongsvinger kommune	Innlandet	392	1	2 490	2 882	31 707
Hamar kommune	Innlandet	299	0	2 492	2 791	30 700
Lillehammer kommune	Innlandet	504	0	2 601	3 105	34 156
Gjøvik kommune	Innlandet	336	1	2 482	2 819	31 005
Ringsaker kommune	Innlandet	364	2	2 583	2 949	32 434
Løten kommune	Innlandet	319	0	2 697	3 015	33 167
Stange kommune	Innlandet	306	1	2 519	2 825	31 077
Nord-Odal kommune	Innlandet	260	0	2 610	2 870	31 570
Sør-Odal kommune	Innlandet	347	2	2 660	3 009	33 097
Eidskog kommune	Innlandet	354	5	2 291	2 650	29 147
Grue kommune	Innlandet	322	0	2 370	2 692	29 611

Kommune	Fylke	Gj.snitt månedlig betalte kostpenger per barn	Gj.snitt månedlig betalte tilleggsutgifter per barn	Gj.snitt månedlig betaling inkl. friplasser	Gj.snitt månedlig betaling inkl. friplasser, kostpenger og tilleggsutgifter	Års-betaling alt inkl.
Åsnes kommune	Innlandet	421	0	2 413	2 834	31 172
Elverum kommune	Innlandet	348	0	2 496	2 844	31 285
Trysil kommune	Innlandet	292	0	2 554	2 846	31 307
Åmot kommune	Innlandet	297	0	2 386	2 683	29 512
Stor-Elvdal kommune	Innlandet	293	0	2 495	2 788	30 671
Rendalen kommune	Innlandet	0	0	2 571	2 571	28 278
Engerdal kommune	Innlandet	327	7	2 702	3 036	33 393
Tolga kommune	Innlandet	350	0	2 392	2 742	30 166
Tynset kommune	Innlandet	309	0	2 521	2 830	31 132
Alvdal kommune	Innlandet	400	0	2 360	2 760	30 360
Folldal kommune	Innlandet	260	0	2 744	3 004	33 043
Os kommune	Innlandet	350	0	2 533	2 883	31 713
Dovre kommune	Innlandet	211	0	2 363	2 574	28 317
Lesja kommune	Innlandet	225	0	2 650	2 875	31 625
Skjåk kommune	Innlandet	254	0	2 727	2 981	32 793
Lom kommune	Innlandet	300	0	2 841	3 141	34 555
Vågå kommune	Innlandet	439	0	2 423	2 862	31 481
Nord-Fron kommune	Innlandet	406	0	2 510	2 916	32 076
Sel kommune	Innlandet	202	0	2 474	2 676	29 440
Sør-Fron kommune	Innlandet	460	0	2 614	3 074	33 815
Ringebu kommune	Innlandet	259	0	2 549	2 808	30 887
Øyer kommune	Innlandet	296	5	2 247	2 548	28 029
Gausdal kommune	Innlandet	435	0	2 699	3 134	34 473
Østre Toten kommune	Innlandet	377	5	2 456	2 838	31 223
Vestre Toten kommune	Innlandet	280	1	2 589	2 870	31 567
Gran kommune	Innlandet	459	7	2 634	3 099	34 093
Søndre Land kommune	Innlandet	285	0	2 482	2 767	30 437
Nordre Land kommune	Innlandet	0	0	2 657	2 657	29 231
Sør-Aurdal kommune	Innlandet	400	0	2 746	3 146	34 604
Etnedal kommune	Innlandet	381	0	2 910	3 291	36 201
Nord-Aurdal kommune	Innlandet	429	0	2 642	3 071	33 785
Vestre Slidre kommune	Innlandet	400	0	2 700	3 100	34 095
Øystre Slidre kommune	Innlandet	316	0	2 541	2 857	31 425
Vang kommune	Innlandet	405	0	2 546	2 951	32 456
Kristiansund kommune	Møre og Romsdal	393	0	2 431	2 824	31 067
Molde kommune	Møre og Romsdal	370	0	2 625	2 995	32 942
Ålesund kommune	Møre og Romsdal	374	6	2 671	3 051	33 564
Vanylven kommune	Møre og Romsdal	241	0	2 624	2 864	31 509
Sande kommune	Møre og Romsdal	382	0	2 622	3 004	33 045
Herøy kommune	Møre og Romsdal	385	0	2 563	2 948	32 428
Ulstein kommune	Møre og Romsdal	453	0	2 572	3 026	33 282
Hareid kommune	Møre og Romsdal	420	0	2 466	2 886	31 744
Ørsta kommune	Møre og Romsdal	445	0	2 493	2 938	32 315
Stranda kommune	Møre og Romsdal	394	0	2 721	3 115	34 263
Sykkylven kommune	Møre og Romsdal	352	3	2 562	2 917	32 087
Sula kommune	Møre og Romsdal	370	0	2 693	3 062	33 687
Giske kommune	Møre og Romsdal	399	0	2 608	3 007	33 077
Vestnes kommune	Møre og Romsdal	301	0	2 533	2 834	31 171
Rauma kommune	Møre og Romsdal	311	0	2 623	2 935	32 280
Aukra kommune	Møre og Romsdal	342	0	2 544	2 886	31 746
Averøy kommune	Møre og Romsdal	418	0	2 643	3 061	33 676
Gjemnes kommune	Møre og Romsdal	291	1	2 685	2 978	32 757
Tingvoll kommune	Møre og Romsdal	332	0	2 661	2 993	32 919
Sunndal kommune	Møre og Romsdal	250	0	2 522	2 772	30 494
Surnadal kommune	Møre og Romsdal	264	0	2 316	2 580	28 379
Smøla kommune	Møre og Romsdal	425	0	2 539	2 964	32 599
Aure kommune	Møre og Romsdal	281	0	2 563	2 843	31 278

Kommune	Fylke	Gj.snitt månedlig betalte kostpenger per barn	Gj.snitt månedlig betalte tilleggsutgifter per barn	Gj.snitt månedlig betaling inkl. friplasser	Gj.snitt månedlig betaling inkl. friplasser, kostpenger og tilleggsutgifter	Års-betaling alt inkl.
Volda kommune	Møre og Romsdal	349	0	2 456	2 804	30 848
Fjord kommune	Møre og Romsdal	299	0	2 682	2 981	32 790
Hustadvika kommune	Møre og Romsdal	332	0	2 597	2 929	32 222
Herøy kommune	Møre og Romsdal	385	0	2 563	2 948	32 428
Bodø kommune	Nordland	334	0	2 451	2 785	30 633
Narvik kommune	Nordland	323	1	2 641	2 965	32 619
Bindal kommune	Nordland	350	0	2 209	2 559	28 154
Sømna kommune	Nordland	312	0	2 691	3 002	33 026
Brønnøy kommune	Nordland	309	0	2 292	2 602	28 620
Vega kommune	Nordland	328	0	2 432	2 760	30 356
Vevelstad kommune	Nordland	280	0	2 438	2 718	29 895
Alstahaug kommune	Nordland	300	0	2 581	2 881	31 688
Leirfjord kommune	Nordland	350	0	2 355	2 705	29 753
Vefsn kommune	Nordland	393	0	2 722	3 115	34 261
Grane kommune	Nordland	440	0	2 602	3 042	33 460
Hattfjelldal kommune	Nordland	460	0	2 631	3 091	33 996
Dønna kommune	Nordland	335	0	2 745	3 080	33 882
Nesna kommune	Nordland	281	0	2 441	2 722	29 939
Hemnes kommune	Nordland	403	0	2 478	2 882	31 699
Rana kommune	Nordland	378	0	2 696	3 073	33 806
Lurøy kommune	Nordland	438	0	2 816	3 254	35 795
Træna kommune	Nordland	200	0	2 737	2 937	32 311
Rødøy kommune	Nordland	523	0	2 800	3 323	36 553
Meløy kommune	Nordland	501	0	2 593	3 094	34 034
Gildeskål kommune	Nordland	241	0	2 582	2 823	31 048
Beiarn kommune	Nordland	360	0	2 490	2 850	31 355
Saltdal kommune	Nordland	286	0	2 436	2 722	29 939
Fauske kommune	Nordland	301	13	2 649	2 962	32 587
Sørfold kommune	Nordland	148	0	2 650	2 798	30 778
Steigen kommune	Nordland	300	0	2 598	2 898	31 876
Lødingen kommune	Nordland	352	0	2 385	2 737	30 103
Evenes kommune / Eve	Nordland	267	0	2 019	2 286	25 151
Røst kommune	Nordland	350	0	2 370	2 720	29 917
Værøy kommune	Nordland	350	0	2 632	2 982	32 806
Flakstad kommune	Nordland	304	0	2 933	3 237	35 611
Vestvågøy kommune	Nordland	338	0	2 222	2 560	28 159
Vågan kommune	Nordland	305	10	2 473	2 788	30 673
Hadsel kommune	Nordland	350	0	2 539	2 888	31 769
Bø kommune ²	Nordland	340	0			
Øksnes kommune	Nordland	341	5	2 671	3 017	33 186
Sortland kommune	Nordland	216	6	2 561	2 783	30 612
Andøy kommune	Nordland	340	0	2 333	2 673	29 406
Moskenes kommune	Nordland	324	0	2 835	3 159	34 749
Hamarøy kommune	Nordland	293	0	2 684	2 977	32 745
Oslo kommune	Oslo	295	4	2 578	2 877	31 649
Eigersund kommune	Rogaland	342	0	2 561	2 903	31 936
Stavanger kommune	Rogaland	392	1	2 368	2 760	30 362
Haugesund kommune	Rogaland	344	0	2 622	2 966	32 627
Sandnes kommune	Rogaland	381	0	2 636	3 017	33 182
Sokndal kommune	Rogaland	330	0	2 529	2 859	31 451
Lund kommune	Rogaland	540	0	2 701	3 241	35 651
Bjerkreim kommune	Rogaland	365	0	2 705	3 069	33 764
Hå kommune	Rogaland	356	0	2 576	2 932	32 257
Klepp kommune	Rogaland	344	0	2 467	2 810	30 915
Time kommune	Rogaland	339	0	2 618	2 957	32 526
Gjesdal kommune	Rogaland	406	2	2 664	3 072	33 791
Sola kommune	Rogaland	344	0	2 684	3 028	33 308

Kommune	Fylke	Gj.snitt månedlig betalte kostpenger per barn	Gj.snitt månedlig betalte tilleggsg- utgifter per barn	Gj.snitt månedlig betaling inkl. friplasser	Gj.snitt månedlig betaling inkl. friplasser, kostpenger og tilleggsg- utgifter	Års- betaling alt inkl.
Randaberg kommune	Rogaland	529	0	2 483	3 012	33 132
Strand kommune	Rogaland	359	0	2 565	2 924	32 162
Hjelmeland kommune ²	Rogaland	0	0			
Suldal kommune	Rogaland	474	0	2 591	3 065	33 718
Sauda kommune	Rogaland	232	0	2 570	2 802	30 822
Kvitsøy kommune	Rogaland	344	0	2 756	3 100	34 101
Bokn kommune	Rogaland	350	0	2 788	3 138	34 521
Tysvær kommune	Rogaland	377	0	2 567	2 944	32 382
Karmøy kommune	Rogaland	400	0	2 648	3 048	33 531
Utsira kommune	Rogaland	291	0	955	1 246	13 701
Vindafjord kommune	Rogaland	531	0	2 648	3 179	34 973
Tromsø kommune	Troms og Finnmark	400	4	2 639	3 043	33 472
Harstad kommune	Troms og Finnmark	326	0	2 634	2 959	32 554
Alta kommune	Troms og Finnmark	343	0	2 587	2 930	32 229
Vardø kommune	Troms og Finnmark	298	0	2 826	3 123	34 356
Vadsø kommune	Troms og Finnmark	324	0	2 504	2 828	31 109
Hammerfest kommune	Troms og Finnmark	351	0	2 690	3 041	33 451
Kvæfjord kommune	Troms og Finnmark	266	0	2 825	3 091	34 006
Dielddanuori Suohkan/ Tjeldsund kommune	Troms og Finnmark	241	0	2 751	2 992	32 917
Ibestad kommune	Troms og Finnmark	350	0	2 666	3 016	33 178
Gratangen kommune	Troms og Finnmark	325	0	2 653	2 978	32 760
Lavangen kommune Loa	Troms og Finnmark	338	0	2 297	2 635	28 990
Bardu kommune	Troms og Finnmark	383	0	2 732	3 115	34 260
Salangen kommune	Troms og Finnmark	474	0	2 221	2 695	29 641
Målselv kommune	Troms og Finnmark	323	2	2 694	3 018	33 200
Sørreisa kommune	Troms og Finnmark	346	0	2 745	3 090	33 995
Dyrøy kommune	Troms og Finnmark	320	0	2 741	3 061	33 668
Senja kommune	Troms og Finnmark	364	0	2 424	2 788	30 665
Balsfjord kommune	Troms og Finnmark	426	0	2 361	2 787	30 655
Karlsøy kommune	Troms og Finnmark	375	0	2 294	2 669	29 358
Lyngen kommune	Troms og Finnmark	380	0	2 493	2 873	31 608
Storfjord kommune	Troms og Finnmark	350	0	2 440	2 790	30 689
Gaivuona Suohkan/ Kåfjord kommune	Troms og Finnmark	367	0	2 493	2 860	31 455
Skjervøy kommune	Troms og Finnmark	300	0	2 376	2 676	29 437
Nordreisa kommune	Troms og Finnmark	282	0	2 445	2 728	30 005
Kvænangen kommune	Troms og Finnmark	300	0	2 168	2 468	27 145
Guovdageainnu Suohka/ Kautokeino kommune	Troms og Finnmark	213	0	2 104	2 317	25 488
Loppa kommune	Troms og Finnmark	300	0	2 156	2 456	27 019
Hasvik kommune	Troms og Finnmark	284	0	2 582	2 865	31 520
Måsøy kommune	Troms og Finnmark	388	0	2 786	3 174	34 911
Nordkapp kommune	Troms og Finnmark	278	0	2 703	2 981	32 796
Porsanger kommune	Troms og Finnmark	361	0	2 656	3 017	33 190
Karasjoga Gielda / Karasjok kommune	Troms og Finnmark	300	0	2 489	2 789	30 680
Lebesby kommune	Troms og Finnmark	295	0	2 666	2 961	32 574
Gamvik kommune	Troms og Finnmark	244	0	2 736	2 981	32 786
Berlevåg kommune	Troms og Finnmark	330	0	2 682	3 012	33 137
Deanu Gielda / Tana kommune	Troms og Finnmark	224	0	2 491	2 715	29 866
Unjargga Gielda / Nesseby kommune	Troms og Finnmark	450	0	2 417	2 867	31 537
Båtsfjord kommune	Troms og Finnmark	320	18	2 669	3 007	33 082
Sør-Varanger kommune	Troms og Finnmark	224	0	2 706	2 931	32 237
Trondheim kommune	Trøndelag	368	1	2 558	2 927	32 195
Steinkjer kommune	Trøndelag	291	0	2 436	2 727	29 994
Namsos kommune	Trøndelag	251	1	2 391	2 643	29 074

Kommune	Fylke	Gj.snitt månedlig betalte kostpenger per barn	Gj.snitt månedlig betalte tilleggsutgifter per barn	Gj.snitt månedlig betaling inkl. friplasser	Gj.snitt månedlig betaling inkl. friplasser, kostpenger og tilleggsutgifter	Års-betaling alt inkl.
Frøya kommune	Trøndelag	425	0	2 762	3 186	35 049
Osen kommune	Trøndelag	353	0	2 490	2 843	31 276
Oppdal kommune	Trøndelag	423	0	2 389	2 811	30 926
Rennebu kommune	Trøndelag	369	0	2 074	2 443	26 878
Røros kommune	Trøndelag	260	0	2 715	2 976	32 732
Holtålen kommune	Trøndelag	320	0	2 566	2 886	31 741
Midtre Gauldal kommune	Trøndelag	406	0	2 447	2 853	31 385
Melhus kommune	Trøndelag	353	0	2 651	3 004	33 043
Skaun kommune	Trøndelag	409	0	2 688	3 097	34 065
Malvik kommune	Trøndelag	386	0	2 695	3 081	33 894
Selbu kommune	Trøndelag	377	0	2 706	3 083	33 913
Tydal kommune	Trøndelag	325	0	2 773	3 098	34 080
Meråker kommune	Trøndelag	350	0	2 314	2 664	29 305
Stjørdal kommune	Trøndelag	463	0	2 455	2 918	32 102
Frosta kommune	Trøndelag	382	0	2 629	3 011	33 118
Levanger kommune	Trøndelag	395	0	2 612	3 007	33 075
Verdal kommune	Trøndelag	375	0	2 491	2 867	31 534
Snåsa kommune	Trøndelag	343	0	2 590	2 933	32 260
Lierne kommune	Trøndelag	360	0	2 684	3 044	33 487
Røyrvik kommune	Trøndelag	500	0	2 473	2 973	32 705
Namsskogan kommune	Trøndelag	315	0	2 377	2 692	29 609
Grong kommune	Trøndelag	210	0	2 458	2 668	29 343
Høylandet kommune	Trøndelag	445	0	2 234	2 679	29 472
Overhalla kommune	Trøndelag	204	0	2 699	2 903	31 933
Flatanger kommune	Trøndelag	333	0	2 673	3 006	33 071
Leka kommune	Trøndelag	258	0	2 728	2 986	32 851
Inderøy kommune	Trøndelag	241	0	2 593	2 834	31 171
Indre Fosen kommune	Trøndelag	345	0	2 638	2 983	32 815
Heim kommune	Trøndelag	329	0	2 657	2 987	32 853
Hitra kommune	Trøndelag	250	0	2 527	2 777	30 549
Ørland kommune	Trøndelag	410	0	2 635	3 046	33 503
Åfjord kommune	Trøndelag	400	0	2 566	2 966	32 622
Orkland kommune	Trøndelag	357	0	2 451	2 809	30 896
Nærøysund kommune	Trøndelag	317	0	2 582	2 900	31 897
Rindal kommune	Trøndelag	200	0	2 539	2 739	30 126
Horten kommune	Vestfold og Telemark	399	0	2 145	2 543	27 976
Holmestrand kommune	Vestfold og Telemark	323	0	2 644	2 968	32 647
Tønsberg kommune	Vestfold og Telemark	317	0	2 527	2 844	31 279
Sandefjord kommune	Vestfold og Telemark	345	0	2 564	2 909	31 994
Larvik kommune	Vestfold og Telemark	319	0	2 437	2 756	30 321
Porsgrunn kommune	Vestfold og Telemark	403	0	2 505	2 908	31 989
Skien kommune	Vestfold og Telemark	372	1	2 459	2 832	31 147
Notodden kommune	Vestfold og Telemark	365	0	2 483	2 848	31 324
Færder kommune	Vestfold og Telemark	371	2	2 588	2 961	32 566
Siljan kommune	Vestfold og Telemark	410	0	2 726	3 136	34 500
Bamble kommune	Vestfold og Telemark	357	0	2 526	2 883	31 712
Kragerø kommune	Vestfold og Telemark	379	0	2 499	2 879	31 665
Drangedal kommune	Vestfold og Telemark	410	0	2 490	2 900	31 902
Nome kommune	Vestfold og Telemark	400	0	2 736	3 136	34 495
Midt-Telemark kommune	Vestfold og Telemark	389	0	2 472	2 862	31 477
Tinn kommune	Vestfold og Telemark	300	0	2 363	2 665	29 320
Hjartdal kommune	Vestfold og Telemark	400	0	2 385	2 785	30 637
Seljord kommune	Vestfold og Telemark	200	0	2 550	2 750	30 245
Kviteseid kommune	Vestfold og Telemark	400	0	2 660	3 060	33 662
Nissedal kommune	Vestfold og Telemark	410	0	2 357	2 767	30 439
Fyresdal kommune	Vestfold og Telemark	400	0	2 253	2 653	29 187
Tokke kommune	Vestfold og Telemark	400	0	2 480	2 880	31 676

Kommune	Fylke	Gj.snitt månedlig betalte kostpenger per barn	Gj.snitt månedlig betalte tilleggsutgifter per barn	Gj.snitt månedlig betaling inkl. friplasser	Gj.snitt månedlig betaling inkl. friplasser, kostpenger og tilleggsutgifter	Års-betaling alt inkl.
Vinje kommune	Vestfold og Telemark	400	0	2 156	2 556	28 119
Bergen kommune	Vestland	345	2	2 513	2 860	31 456
Kinn kommune	Vestland	222	0	2 526	2 749	30 235
Etne kommune	Vestland	486	0	2 710	3 195	35 148
Sveio kommune	Vestland	365	0	2 588	2 953	32 482
Bømlo kommune	Vestland	402	0	2 645	3 047	33 515
Stord kommune	Vestland	314	0	2 576	2 889	31 784
Fitjar kommune	Vestland	327	0	2 553	2 881	31 689
Tysnes kommune	Vestland	300	0	2 738	3 038	33 417
Kvinnherad kommune	Vestland	274	0	2 673	2 948	32 425
Ullensvang kommune	Vestland	262	0	2 573	2 835	31 189
Eidfjord kommune	Vestland	225	0	2 748	2 973	32 703
Ulvik Herad	Vestland	262	0	2 308	2 570	28 270
Voss Herad	Vestland	459	0	2 678	3 138	34 513
Kvam kommune	Vestland	332	0	2 690	3 022	33 242
Samnanger kommune	Vestland	264	0	2 805	3 068	33 751
Bjørnafjorden kommune	Vestland	408	0	2 475	2 884	31 719
Austevoll kommune	Vestland	446	0	2 693	3 139	34 529
Øygarden kommune	Vestland	354	12	2 584	2 950	32 452
Askøy kommune	Vestland	384	2	2 530	2 916	32 079
Vaksdal kommune	Vestland	300	0	2 068	2 368	26 053
Modalen kommune	Vestland	333	0	2 130	2 463	27 097
Osterøy kommune	Vestland	322	0	2 721	3 043	33 471
Alver kommune	Vestland	379	1	2 540	2 919	32 113
Austrheim kommune	Vestland	256	0	2 774	3 030	33 330
Fedje kommune ²	Vestland	336	0			
Masfjorden kommune	Vestland	316	17	2 670	3 003	33 038
Gulen kommune	Vestland	220	0	2 718	2 938	32 316
Solund kommune	Vestland	325	0	2 412	2 737	30 108
Hyllestad kommune	Vestland	300	0	2 343	2 643	29 069
Høyanger kommune	Vestland	275	0	2 642	2 917	32 092
Vik kommune	Vestland	215	0	2 706	2 921	32 133
Sogndal kommune	Vestland	317	0	2 646	2 963	32 590
Aurland kommune	Vestland	198	0	2 486	2 683	29 515
Lærdal kommune	Vestland	360	0	2 606	2 967	32 632
Årdal kommune	Vestland	250	1	2 700	2 951	32 461
Luster kommune	Vestland	340	0	2 477	2 817	30 987
Askvoll kommune	Vestland	401	7	2 641	3 050	33 547
Fjaler kommune	Vestland	398	0	2 801	3 198	35 182
Sunnfjord kommune	Vestland	373	0	2 630	3 003	33 032
Bremanger kommune	Vestland	246	0	2 578	2 824	31 064
Stad kommune	Vestland	341	0	2 633	2 973	32 707
Gloppen kommune	Vestland	252	0	2 486	2 738	30 121
Stryn kommune	Vestland	260	0	2 736	2 996	32 958
Halden kommune	Viken	395	10	2 830	3 235	35 584
Moss kommune	Viken	386	0	2 326	2 711	29 823
Sarpsborg kommune	Viken	338	4	2 242	2 584	28 425
Fredrikstad kommune	Viken	387	13	2 009	2 408	26 492
Drammen kommune	Viken	351	0	2 282	2 633	28 968
Kongsberg kommune	Viken	385	0	2 580	2 965	32 615
Ringerike kommune	Viken	359	0	2 511	2 871	31 578
Hvaler kommune	Viken	335	0	2 596	2 931	32 240
Aremark kommune	Viken	500	0	2 667	3 167	34 836
Marker kommune	Viken	300	0	2 732	3 032	33 353
Indre Østfold kommune	Viken	502	0	2 435	2 937	32 310
Skiptvet kommune	Viken	393	0	2 541	2 935	32 280
Rakkestad kommune	Viken	399	0	2 647	3 045	33 500

Kommune	Fylke	Gj.snitt månedlig betalte kostpenger per barn	Gj.snitt månedlig betalte tilleggsutgifter per barn	Gj.snitt månedlig betaling inkl. friplasser	Gj.snitt månedlig betaling inkl. friplasser, kostpenger og tilleggsutgifter	Årsbetaling alt inkl.
Råde kommune	Viken	353	0	2 678	3 031	33 343
Våler kommune	Viken	402	0	2 690	3 092	34 010
Vestby kommune	Viken	366	0	2 534	2 900	31 896
Nordre Follo kommune	Viken	413	0	2 551	2 964	32 607
Ås kommune	Viken	386	0	2 516	2 901	31 916
Frogn kommune	Viken	338	0	2 519	2 857	31 431
Nesodden kommune	Viken	408	0	2 652	3 059	33 654
Bærum kommune	Viken	444	15	2 667	3 126	34 383
Asker kommune	Viken	393	5	2 623	3 022	33 238
Aurskog-Høland kommune	Viken	295	0	2 546	2 841	31 252
Rælingen kommune	Viken	405	0	2 623	3 029	33 314
Enebakk kommune	Viken	336	19	2 674	3 029	33 323
Lørenskog kommune	Viken	331	10	2 443	2 784	30 625
Lillestrøm kommune	Viken	281	0	2 633	2 914	32 050
Nittedal kommune	Viken	444	0	2 679	3 123	34 358
Gjerdrum kommune	Viken	436	0	2 706	3 142	34 558
Ullensaker kommune	Viken	420	0	2 307	2 727	30 000
Nes kommune	Viken	437	0	2 622	3 059	33 648
Eidsvoll kommune	Viken	367	0	2 357	2 724	29 964
Nannestad kommune	Viken	418	0	2 603	3 021	33 231
Hurdal kommune	Viken	417	0	2 550	2 967	32 639
Hole kommune	Viken	279	0	2 763	3 042	33 461
Flå kommune	Viken	340	0	2 497	2 837	31 210
Nesbyen kommune	Viken	100	0	2 469	2 569	28 260
Gol kommune	Viken	320	0	2 634	2 954	32 492
Hemsedal kommune	Viken	400	0	2 733	3 133	34 462
Ål kommune	Viken	145	0	2 687	2 832	31 148
Hol kommune	Viken	176	0	2 661	2 837	31 205
Sigdal kommune	Viken	300	2	2 667	2 969	32 660
Krødsherad kommune	Viken	263	0	2 770	3 033	33 358
Modum kommune	Viken	304	0	2 368	2 672	29 393
Øvre Eiker kommune	Viken	299	0	2 573	2 872	31 591
Lier kommune	Viken	371	0	2 663	3 035	33 383
Flesberg kommune	Viken	300	0	2 674	2 974	32 710
Røllag kommune	Viken	340	0	2 635	2 975	32 723
Nore og Uvdal kommune	Viken	500	0	2 361	2 861	31 470
Jevnaker kommune	Viken	328	17	2 570	2 915	32 064
Lunner kommune	Viken	407	0	2 600	3 007	33 073
Våler kommune	Viken	402	0	2 690	3 092	34 010

¹ Maksimalsats fraviker nasjonal sats

² Gratis barnehagetilbud

Kilde: BASIL Statistisk sentralbyrå

Tabell A5 Gjennomsnittlige månedlige kostpenger og andre tilleggsutgifter, etter eier. Kroner

Eier	Utgiftstype	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	20223
Kommune	Kostpenger	240	247	264	273	281	239	292	307
	Andre utgifter	3	2	1	1	0	0	0	0
Privat	Kostpenger	308	322	335	346	357	349	376	401
	Andre utgifter	8	8	4	4	5	3	3	1

Kilde: BASIL, Statistisk sentralbyrå

Figurregister

Figur 3.1	Gjennomsnittlig årsbetaling for et barn etter fylke. Alle barnehager, januar 2023. Kroner.....	13
-----------	---	----

Tabellregister

Tabell 2.1.	Oversiktsdata barnehager, private og kommunale. Antall	11
Tabell A1	Deskriptiv statistikk, tallet på kommuner i fylket. Antall og prosent	17
Tabell A2	Gjennomsnittlige betalingssetser, fylkesnivå. Kroner.....	17
Tabell A3	Prosentvis endring i gjennomsnittlige betalingssetser, fylkesnivå	18
Tabell A4	Gjennomsnittlige betalingssetser, kommunenivå. Kroner.....	18
Tabell A5	Gjennomsnittlige månedlige kostpenger og andre tilleggsutgifter, etter eier. Kroner	24